

Hic ideo Pö- tifici dat Col- legio facultatem, de qua in rubr.

mentum, & contra testatorum hujusmodi intentionem, hactenus, sicut acce pimius, executioni demandata non fuerunt.

§.2. Nos Fabricæ, piorum locorum pauperumque subveptioni, voluntatum testatorum implemento, ac saluti animarum hæredum hujusmodi, quantum cum Deo possumus, consulere volentes, Motu proprio, ac ex certa scientia, & de Apostolicæ potestatis plenitudine, prædictis Collegio, & ejus Commissariis, ut sub excommunicationis late sententiæ, ac aliis juxta formam facultatum, privilegiorum, & indulgitorum, prædictorum, omnes, & singulos Notarios, penes quos hujusmodi testamenta clausa, ut præfertur, vel alias reperiuntur, vel in futurum reperientur, post annum a die obitus testatorum, ad illa referenda, & ipsi Commissariis ostenden- solutaque ipsi Notariis debita mercede, juxta formam privilegiorum prædictorum, ad tradendum sibi exemplar ipsorum testa- mentorum in forma probante, & authen- tica, etiam cum invocatione brachii secu- laris, si opus fuerit, quacumque appellatione remota cogere possint, tenore præsentium concedimus, & indulgemus.

Hic sic iudicari iubet.

§.3. Sicque in præmissis, omnibus, & singulis per locorum Ordinarios, ac quocumque alios Iudices, & Commissarios, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores & Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet aliter iudicandi, & interpretandi facultate &c. iudicari, & definiti debere, & quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter atten- tati contigerit, irritum, & inane decernimus.

Contrariis derogat.

§.4. Non obstantibus Apostolicis, ac in provincialibus, & synodalibus Conciliis editis, generalibus, vel specialibus Con- stitutionibus, & Ordinationibus, ac loco- rum, Civitatum, & Provinciarum, in qui- bus Notarii existent, vel testamenta hujus- modi confecta fuerint, juramento, &c. roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, sub quibuscumque tenori- bus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, irritantibus- que, & aliis decretis, ac efficacioribus & insolitis clausulas in se continen. quorum tenores, &c. haberi volumus pro expres- sis, quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expres- sa, & individua, &c. mentio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, hac vice dumtaxat derogamus, ce- terisque contrariis quibuscumque.

Sola signatu- ra sufficit.

§.5. Volumus autem quod præsentis Motus proprii sola signatura sufficiat, ejus- que exemplaribus, etiam impressis, manu Secretarii ipsius Collegii, & sigillo præ- fate Fabricæ munitis, eadem fides in judi- cio, & extra adhibeatur, quæ præsentis Motui proprio adhibetur, si esset origi- naliter exhibitus, vel ostensus.

Papæ subscript.

Placet Motu proprio. I.

Datum Romæ apud S. Petrum decimo- quinto Kal. Januarii, Anno III.

LXXVII.

Damnatio, & excommunicatio Odetti a Castillione, Cardinalis, in hæresim Hugonotorum prolapsi.

PIUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Onerosum supremi Pastoris officii manus Nobis, ex alto commissum mentem nostram continuo premit, & urget, ut illud exequi in primis satagentes, gregem Dominicæ curæ nostræ divinitus creditum omni studio, & diligentia in perfe- cta, ac ea, qua decet, fidei unitate tueri, & conservare, ac ne in agro universalis Eccle- siæ zizaniam seminare tentantes, ac Do- mini nostri Jesu Christi, cujus vice, quam- vis indigni, gerimus in terris, tunicam inconsutilem, videlicet ejusdem Ecclesiæ unitatem scindere molientes, eos præfer- tim, quos omni spe ad verum Dei cultum revertendi novimus esse destitutos, tam- quam membra putrida, & infructuosos pal- mites ab eadem Ecclesia succidere, ac pœ- nitus evellere, & si qua gregis prædicti ovis morbo incurabili correpta reperiatur, il- lam ne ceteras contagione inficiat, foras eicere, ac provide gregem ipsum ab om- ni labe purgatum servare, ne culpa, ac ne- gligentia nostris quandoque oves perditas aut hujusmodi morbo infectas, summus ipsius gregis pastor Dominus justus iudex de- eis in districto illius iudicio rationem a No- bis exquirat, & quo in majori dignitate, vel honore constituti reperiuntur, qui in- eorundem gregis, & Ecclesiæ perniciem talia præsumunt, eo severius in eos animad- vertere, ipsosque spirituali, & temporali munerone ferire studeamus.

Proemium.

§.1. Sane cum nuper, magno cum ani- mi nostri mœrore, plurimorum fide di- gnorum relatione, ac fama publica, non quidem a malevolis, & suspensis, sed gra- vibus, & honestis, ac veridicis personis exorta, etiam per modum Notarii facti permanentis, ad aures nostras pervenit, iniquitatis filium Odettum a Castillione, S. R. E. Diaconum Cardinalem, & Ecclesiæ Beluacen. perpetuum Administratorem in spiritualibus, & temporalibus, alias per Sedem Apostolicam deputatum, ad quem velut ipsius universalis, & Romanæ Eccle- siæ Cardinalem, & honorabile mem- brum pertinebat, pro fidei Catholice defensione, Apostolicæque Sedis conserva- tione, propriam sanguinem, ubi opus fuisset, effundere, vitamque exponere, ac hæreticos undique, & præcipue ab Ecclesiâ Beluacen. prædictâ, illiusque Civitate, & Diocesi, quarum curam gerebat, potissi- mum expellere, illosque totis viribus, ac omni conatu persequi, suorum muneris, sta-

Odettus aCa- stillione Car- dinalis Hugo- notorum hæ- resim secutus est.

rus, decoris, honoris, ac propriæ salutis, necnon beneficiorum, quibus illum Sedes Apostolica, tot tantisque dignitatibus de- coraverat, receptorum, & fidelitatis jura- menti eidem Sedi per eum præstiti, nobilitatisque suæ originis proflus immemorem, Deique timore postposito contra Sedem, eandem se temere erigentem adeo in prof- undum malorum prolapsus fuisse, ut in- pessimam illam, quæ his calamitosis, & de- plorandis temporibus in inclyto Regno Francia, proh dolor! maxime invaluit, Hugonotorum nuncupatam hæresim, ne- dum incidere, sed ipsos Hugonotos hære- ticos, quos præsertim in Civitate, & Diocesi prædictis corrigere & punire, vel sal- tem ab eis profigere debet, defendere, fovere, & protegere, aut tueri curaverit, & quamplures hujusmodi pestifera sectæ vi- ros, pseudotheologos, in rectores, & con- cionatores, quibus alios seducere, ac infice- re possit, familiariter retinuerit, arma- sumperit, ac alia gravissima hæresim ma- nifestam denotantia, pertinaciter contra Fidem Catholicam, Sanctamque Roma- nam Ecclesiam commiserit, & perpetraverit, in gravem divinæ Majestatis offen- sam, ac omnium Christianissimorum scandalum.

Cujus adhe- sionis verificatio ab isto Pontifice Car- dinalibus In- quisitoribus commissa fuit.

Quæ verifica- tione habita, & huic Ponti- fici relata, ipse contra Odettum procedi, & ad senten- tiam citari iussit.

§.2. Nos igitur, quorum est pro no- stro Pastoralis officii ministerio præmissis debite providere, non valentes citra im- mense illius divinæ Majestatis offensam, necnon Christianissimorum eorundem scandala- tum, modo aliquo præmissa, utpote tam impia & enormia conniventibus oculis per- transire, ut tamen videremus, clamorem qui ad Nos pervenerat, idem Odettus ope- re complevisset, Venerabilibus Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus hæreticæ pra- vitatis Inquisitoribus generalibus in Roma- na Curia deputatis, ut de præmissis omni- bus, & singulis se diligenter informarent, veritatemque desuper inquirerent, ac dein- de Nobis in Consistorio nostro secreto refer- rent, commissimus, & mandavimus.

§.3. Cumq. Cardinales Inquisitores præ- fati, mandatis nostris hujusmodi parentes super his diligenter inquisivissent, ac di- ctum Odettum nedum superius expressa, sed etiam longe deteriora commississe, & perpetrasse, nempe inter alia dixisse, & pertinaciter tenuisse, Ecclesiam usque ad ista tempora hæreticorum Hugonotorum er- rasse, necnon palam, & publice partes dicto- rum Hugonotorum hæreticorum, illorum- que conventiulas, sectas fuisse, secutum, ac tutatum fuisse, & laudasse, abiectione Cardi- nalatus habitu & insigniis, quibus se indig- num reddiderat, ad Hugonotos hæreticos ipsos declinasse, eorumque sectam expresse professum fuisse, seq. illorum exercitus du- ctorem fecisse, & adhuc existere, aliaque in sanctam fidem, & Catholicam Religionem commississe comperissent, & Nobis in Con- sistorio prædicto retulissent, illaque adeo no- toria essent, ut nulla possent tergiversatione celari, eisdem Card. Inquisitoribus, etiam viva vocis oraculo dedimus in mandatis, ut præfatum Odettum sub excommunica-

tionis late sententiæ, aliisque censuris, & pœnis tunc expressis ad personaliter com- parendum, & se a præmissis expurgandum infra certum tunc expressum, ac alias sub certis modo, & forma monerent, requirerent, & citarent, ac literas monitoria- les, & citatorias contra eundem Odettum per edictum publicum in d. Ecclesia Belua- cen., & illius Palatii Episcopalis valvis, ac in Alma Urbe nostra in locis consuetis exe- quendas, & publicandas decernerent, ac illis sic; ut præmittitur, exequitis, ac cor- ram ipsis Inquisitoribus reproductis, ter- minisque ad docendum se illis paruisse ser- vari solitis servatis, dictoq. Odetto prius ad audien. sententiam per Nos ferendam legi- time citato, & dilecto filio Petro Belo Pro- curatore Fisci ejusdem hæreticæ pravitatis generalis Inquisitionis ad hoc instante, ad hujusmodi causæ expeditionem, justitia me- diante, devenire volentes.

Et modo de voto Cardd. illum excom- municatum, omniumque dignitatum & honorum privatum declara- rat.

§.4. Habita desuper cum prædictis, & aliis Venerabilibus Fratribus nostris ejusdem S. R. E. Cardinalibus matura deliberatione, de eorum unanimi voto, consilio & assen- su, Christi prius Salvatoris nostri nomine invocato, in throno justitiæ pro tribunali sedentes, & solum Deum præ oculis habentes, per hanc nostram sententiam, quam ferimus in his scriptis, pronunciamus, decernimus, & declaramus, præfatum Odettum in excommunicationis late sententiæ, privationis, confiscationis omnium bono- rum suorum, præsentium & futurorum, officiorum, & dignitatum, etiam Cardi- nalatus, jurium, privilegiorum & actio- num, ac criminis hæresis pro confesso ha- biti pœnas in dictis literis monitorialibus, & citatoriis contentas ob ipsius Odetti illis non paritionem damnabiliter incidisse & incurrisse; & nihilominus, quia tam ex pro- cessu contra eum formato & per dictos In- quisitores, ut præmittitur, relato, quam notorietate facti, quod nulla proflus excusa- tione palliari, aut tergiversatione celari potest, & ex quamplurimis aliis, quæ Nobis innotuerunt, ac de quibus alias multiplici- ter conscientiam nostram plene informa- tam habemus de hæresis, & schismatis cri- minibus hujusmodi, omnibusque superius enarratis per eum commissis & perpetratis clare & aperte constat, & constat, ipsum Odettum hæreticum, excommunicatum, Hugonotum, Schismaticum, & Blasphemum, ac a Fide Catholica, & S. R. E. Apo- stolicam, & transfugam, Fidei fractorem, & perierum pronunciamus & judicamus, ac declaramus, & propterea eum ab omni Cardinalatus commodo, & honore, ac pri- vilegio etiam clericali a die commissorum criminum hujusmodi ipso jure depositum, dictaque Ecclesiæ Beluacen. administratio- ne, ac omnibus beneficiis, & officiis, hono- ribus, dignitatibus, ac prælaturis privatum, & ad illa inhabilem & perpetuo incapacem, ac ejus bona, jura, & jurisdic- tiones publicata fuisse, & esse, & ab his, ad quos spectant, capi posse, dictamque Ec- clesiam Beluacen., & cetera beneficia qua- cum-

cumque, & qualiacumque ecclesiastica, & officia per eum obtenta vacavisse, & vacare similiter declaramus, & decernimus, ac eundem Odettum, quatenus opus sit, depouimus, privamus, & inhabilem facimus, ejusque bona omnia, jura, & jurisdictiones publicamus, depositumque & privatum, ac inhabilem effectum, ac velut talem hereticum, schismaticum, & blasphemum, & infructuosum palmitem ab Ecclesia precipuum ulterius legitime puniendum fore decernimus, ejusque personam a Christianis fidelibus capiendam & detinendam, & ad justitiam & ministrorum manus, ut poenis debitis affici possit, tradendam, omni meliori modo & forma, quibus possumus, & debemus, & exponimus.

Sanctio poenalis.

D. P. An. IV. die 31. Martii

Papae subscr.

Ego Pius Catholicae Ecclesiae Episcopus.

Sequuntur Cardinalium subscriptiones, & publicatio.

LXXVIII.

Ea Margaria de ...

Causas Fidei, seu haeresis inter Regulares ad S. Inquisitionis Tribunal remittit cognoscendas, dummodo Superiores dictorum Regularium non praevenerint in Judicio inuendo.

PIUS PAPA QUARTUS

Ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Pastoris aeterni vices meritis licet insufficientibus gerentes in terris sic vigilantiae nostrae sollicitudinem circa oves, curae nostrae divina dispositione commissas exercere studemus, ne illae ab ovili suo (extra quod saluus nemo esse potest) aberrantes in Luporum rapacium insidias, ullo modo incidere valeant, sed intra clausuras debite custodiae ad caelestia pascula feliciter pervenire possint.

Nonnulli Pediticos decrevere contra nonnullos Regulares procedi non posse etiam in Causis haeresis nisi per ordinum Superiores.

§.1. Nuper siquidem accepimus nonnullos Romanos Pontifices Praedecessores nostros anteaestis temporibus, ex causis tunc expressis, diversis Ordinibus, etiam Mendicantibus, quod contra eorum Fratres, & Religiosos in quibuscumque causis etiam haeresis, nisi per eorumdem Ordinum Superiores, & Praelatos inquiri, aut procedi quomodolibet non possint, inter alia privilegia, per suas literas concessisse, & nos forte illas confirmasse.

Causae revocandi Decret.

§.2. Supercrecente autem temporis, & hominum malitia, hac nostra posthimum aetate (quod sane dolenter referimus) in Agro evangelici Patrisfamilias zizaniam etiam inter dictos Fratres, & Religiosos in tantum pullulasse, messesque tritico rare-

sciente adeo polluere videmus, ut vulpeculae jam in aperto Vineam Domini demoliri nitantur. Quare Nos pro Pastoralis officii divinitus crediti debito, quantum Deo possumus, opportuna in praemissis remedia adhibere volentes; ut quos Dei amor a malo non revocat, poena saltem formido a delinquendo retrahat. Et propterea considerantes, quod si dilecti filii Inquisitores haereticae pravitatis, tam generales, quam ubique locorum deputati particulares, & in causis haeresis hujusmodi contra quoscumque, quorumvis Ordinum, etiam quomodolibet exemptorum, & Mendicantium Fratres, Professores, & Religiosos, quandocumque causas ipsas haeresis ab eis inchoari contigerit, procedere valerent, profecto in non modicam fidei Catholicae cederet utilitatem cum praesentim, ex hoc Superiores, & Praelati Ordinum praedictorum, sicut verisimiliter credendum est, ad Subditos suos sub probata Religionis norma continendos, transgressoresque debitis poenis compescendos facile reddi possint diligentiores.

Declaratio, de qua in rubrica.

§.3. Idcirco Motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris hac nostra firmiter valitura Constitutione auctoritate Apostolica tenore praesentium, statuimus, ordinamus, atque decernimus, quod de cetero in omnibus Christiani Orbis partibus Inquisitores haereticae pravitatis, tam generales, quam in quibusvis Provinciis, Civitatibus, Oppidis, Terris, & Locis pro tempore deputati particulares contra quoscumque Fratres, Professores, Religiosos Ordinum praedictorum, ac etiam contra quoscumque quovis modo privilegiatos, & exemptos de haeresis crimine quomodolibet suspectos, aut culpabiles, dummodo ab eorumdem Fratrum, Professorum, & Religiosorum Superioribus, & Praelatis in causis hujusmodi preventi non fuerint, juxta facultates ipsius officii Inquisitionis inquirere, & procedere, ac culpabiles, & delinquentes repertos, secundum Canonicas Sanctiones castigare, atque punire, ceteraque omnia, & singula facere, gerere, & exequi libere, & licite possint, & valeant, super quibus plenam, & liberam eisdem Inquisitoribus, & eorum cuilibet facultatem concedimus, & potestatem: sicque per quoscumque Judices Commissarios quavis auctoritate fungentes sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi facultate judicari, & definiri debere, irritum quoque, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Derogatio contrarium

§.4. Non obstantibus quibusvis Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, & Ordinum praedictorum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indulgentiis, & Literis Apostolicis etiam Mari magno

gno, & Bulla aurea, vel alias quomodolibet nuncupatis eisdem Ordinibus, & illorum Superioribus, ac Praelatis etiam per dictos Romanos Pontifices Praedecessores nostros, & Sedem Apostolicam, ac etiam per Nos, aut quoscumque alios quovis modo concessis, confirmatis, & iteratis vicibus approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque tenoribus specialis, specifica, expressa, individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut alia exquisita forma ad hoc servanda foret; eorum omnium tenores praesentibus profufficienter expressis, & totaliter insertis habentes, illis alias in suo robore permanfuris, hac vice dumtaxat ad effectum praesentium specialiter, & expresse derogamus, & sufficenter, & plene derogatum esse volumus, atque decernimus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptum.

Dat. die 5. Aprilis 1563. An. III.

§.5. Volumus autem, quod praesentium transumptis manu Notarii publici subscriptis, ac sigillo alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis ea prorsus fides adhibeatur, quae originalibus literis ipsis adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensa.

Datum Romae apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die 1. Aprilis MDLXII. Pontificatus nostri Anno Tertio.

LXXIX.

Facultates Cardinalium Reipublicae Christianae generalium Inquisitorum in Urbe procedendi etiam contra Praelatos haereticos, vel haereticorum fautores.

PIUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Romanus Pontifex, Christi Vicarius, ac Beati Petri successor, cui ipse Christus Dominus noster oves suas pascendas enixe commendavit, ne oves deperdite de ejus manu quandoque requirantur, omni studio, & solertia continue invigilare, debet, ut a S. R. E. quae ceterarum caput est, & magistra, deviantes, ac aberrantes ad gregem Dominicum totis viribus reducat, & quas Dei timore proposito, & fulturibus monitionibus ad illam allicere, nequiverit, temporalium saltem poenarum metu coerceat.

Causa Constitutionis.

§.1. Cumque Nos propterea postquam ad summi Apostolatus apicem, licet immeriti, divina favente clementia assumpti fuimus, statim mentis nostrae aciem eo direximus, ut haereticae pravitatis undique extirpatis erroribus, fides Catholica ubique augmentum suscipiat, & diffusus protendatur, nihilque, quod huic rei profuturum cognovimus, praetermiserimus. Et nihilominus sicut nuper non sine gravi cordis dolore, & animi amaritudine accepimus, Bull. Rom. Tom. IV. Par. II.

nonnulli Praelati, & in dignitate Ecclesiastica, ac Episcopali ordine constituti, ad quos veluti in partem sollicitudinis nostrae vocatos, magis spectaret ceteros, praesentium eorum cura creditos ab erroribus revocare, & in eisdem erroribus pertinaciter persistentes insequi, nedum in similes errores haereticos graviter prolapsi fuere, sed etiam ceterorum haereticorum fautores, receptatores, & auxiliares existunt, & eandem fidem Catholicam, cujus defensores esse deberent, in dies oppugnare non verentur.

Jurisdicchio Cardinalium Inquisitorum procedendi contra quoscumque quae qua di gnitate ecclesiastica praedictos, haereticos &c.

§.2. Volentes huic igitur tam pernicioso morbo, prout nostro incumbit officio, occurrere, ac ne ulterius progrediatur, quantum in Nobis est, providere, Motu proprio per Apostolica scripta Venerabilibus fratribus nostris, & dilectis filiis nostris Inquisitoribus contra haereticam pravitatem generalibus in alma Urbe nostra pro tempore residentibus, quibus ut contra quoscumque etiam Episcopali, ac quacumque alia etiam Cardinalatus praedictos dignitate procedere possint, per alias nostras indulgentibus, tenore praesentium, committimus, & mandamus, ut omnes, & singulos haereticos, & haereticorum fautores, receptatores, & auxiliares praedictos, de hujusmodi criminibus diffamatos, in Provinciis, & locis, in quibus Lutherana secta invaluit, commorantes, ad quos ob ipsorum haereticorum frequentiam notorium est, tutum, seu saltem liberum non patere accessum, etiam si Episcopali, Archiepiscopali, Patriarchali, & alia quacumque etiam Cardinalatus dignitate praesulgeant, nullis aliis desuper habitis super non tuto, vel non libero accessu, hujusmodi informationibus (receptis tamen summarie, & extrajudicialiter, quantum ipsis Inquisitoribus sufficere videbitur, prius indicis) etiam per edictum in valvis Palatii officii sanctae Inquisitionis, & Basilicae Principis Apostolorum de Urbe, ac in Cancellaria nostra Apostolica, & acie Campi Florae tantum per unum ex nostris Curforibus, vel etiam in locis finitimis terrarum in Italia consistentium, Nobis & eidem Sanctae Romanae Ecclesiae immediate subjectis, prout ipsis Inquisitoribus visum fuerit, assignandum, & publicandum, citent, moneant, & requirant, ut intra certum, & competentem terminum eis ipsorum Inquisitorum arbitrio praesigendum, sub excommunicationis latae sententiae, suspensionis a divinis, & privationis etiam a Cathedralibus Ecclesiis, & quibuscumque dignitatibus, & beneficiis Ecclesiasticis, ac officiis, & ordinibus quae obtinent, & in quibus constituti existunt, & inhabilitatis ad illa, & alia quacumque in posterum obtinenda, necnon confessionis criminum haeresis eis objectorum, aliisque tam Ecclesiasticis, quam temporalibus, etiam pecuniariis, & bonorum confiscationis, ac corporalibus, & etiam relapsu, & aliis per ipsos Inquisitores imponendis poenis, coram ipsis personaliter, & non per procuratorem, defensorem, vel excusatorem

rem aliquem compareant, & se a criminibus prædictis expurgent, & si in termino prædicto non comparuerint, & se a dictis criminibus legitime non expurgaverint, ad observationem terminorum ad docendum, se dictis literis citatoriis, & monitorialibus paruisse pro sententia declaratoria, incursum censurarum, & poenarum in eisdem literis contentarum ferenda servari solitorum, ac etiam in causa ipsa criminis hæresis inquirendo ad receptionem probationum pro definitiva super crimine etiam contra absentes, sic ut præfertur, monitos ferenda sententia, usque ad ipsius sententiæ ferendæ calculum procedant, ac demum processum omnem Nobis, ut ad sententiæ, quæ iusta visa fuerit, prolationem devenire possimus, in Consistorio nostro secreto referant. Nos enim citationem, & monitionem per publicum edictum, ut præfertur, decernendas, & exequendas prædictas, dictos sic citatos, & monitos perinde arctare, ac si personaliter citati forent, illasque ac processum desuper habendos sententiaque inde ferendas validos, & validas fore.

Decretum irritans.

§.3. Sicque per quoscumque Iudices, & Commissarios, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores in quavis instantia, sublati eis, & eorum cuilibet quavis aliter interpretandi, & definiendi facultate, & auctoritate iudicari, & definiri debere, irritum quoque, & inane quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Clausula derogatoria.

§.4. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Palatii nostri stylo, etiam certam aliam formam, quoad citationes per edictum decernendas, & exequendas, inducentibus, quibus, illorum omnium tenores præsentibus pro sufficienter expressis habentes, hac vice dumtaxat, illis alias in suo robore permanentibus, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Sanctio poenalis. D. P. An. IV. die 7. Aprilis.

Nulli ergo &c. Datum Romæ apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicæ 1563. septimo Idus Aprilis, Pont. nostri Anno Quarto.

LXXX.

Ex Regest. in Archiepiscopatu.

Præfinitio emolumentorum Magistris Cæremoniarum a singulis S. R. E. Cardinalibus tam in eorum promotione, quam in obitu persolvendorum.

PIUS PAPA QUARTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Nonnulli Cardinales, eorumque Agentes emolumenta Magistris Cæremoniarum debita non persolvebant.

§.2. Licet, sicut Nobis constat, & dum in minoribus essemus, sepe vidimus, & ipsimet experti sumus, dilecti filii Magistris nostri Cæremoniarum a singulis S. R. E. Cardinalibus in promotionibus eorum ad Cardinalatus honorem centum, & in obitu, seu post obitum ipsorum Cardinalium ab hæredibus eorum quinquaginta ducatos auri de Camera habere, & consequi consueverint, distique centum in promotione, & quinquaginta ducati in obitu huiusmodi præfatis Magistris solvi debeant; Nihilominus nonnulli ex dictis Cardinalibus, seu eorum agentes, & successores, nescitur quo prætextu, dictam summam per eos, ut præfertur, debitam eisdem Magistris solvere recusant in eorum grave præjudicium.

Et solvenda decem Pius.

§.2. Nos igitur attendentes præfatos Cardinales officio ditorum Magistrorum egere, & uti, dictamque summam a Romanis Pontificibus, tanquam mercedem, seu pro mercede eorumdem Magistrorum ab immemorabili tempore citra constitutam fuisse, & esse, propterea indemnitate eorum opportune consulere volentes, Motu proprio, & ex certa nostra scientia centum in promotione ad Cardinalatus honorem, & quinquaginta ducatos auri de Camera prædictos in obitu, seu post obitum singulorum Cardinalium huiusmodi, sive in Romana Curia, sive extra eam, & ubicumque decesserint, vel decedere contigerit, præfatis Magistris deberi, ac sibi per modernos, qui illos solvere recusant, & pro tempore existentes S. R. E. Cardinales, seu eorum agentes, & hæredes respectively solvi, & eis consignari debere auctoritate Apostolica tenore præsentium perpetuo statuimus, volumus, & ordinamus.

Camerarium Sac. Collegii huius Decreti exequutorem facit.

§.3. Mandantes propterea dilectis filiis Guidoni Ascanio Sanctæ Mariæ in Via lata Diacono Cardinali de Sancta Flora nuncupato nostro, & ejusdem Romane Ecclesiæ Collegii ditorum Cardinalium modernis & pro tempore existentibus Camerariis, quatenus eisdem Magistris Cæremoniarum de dictis ducatis sic debitis, & solvi recusatis per Cardinales, seu eorum agentes, & hæredes præfatos respectively plenarie, & integre responderi faciant. Et nihilominus de cetero pro potiori cautela infra mensem a die promotionis eorumdem Cardinalium computandum per dicti Collegii depositarium, vel alias prout melius expedire videbitur, centum, quinquaginta vero ducatos huiusmodi in obitu, seu post obitum præfatorum Cardinalium sive in dicta Curia, sive extra eam, & ubicumque decesserint, vel decedere contigerit, ut præfertur, ab hæredibus eorumdem Cardinalium, quibusvis appellationibus, subterfugiis, & cavillationibus remotis, ipsis Magistris Cæremoniarum persolvi curent, & etiam cum effectu faciant, & ad id illos omnibus remediis opportunis sibi benevisis, etiam cum invocatione auxilii brachii secularis cogant, & compellant.

Obstantia tollit.

§.3. Non obstantibus præmissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis statutisque, & consuetudinibus etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis præfatis Cardinalibus, & quibusvis aliis sub quibuscumque verborum formis, & tenoribus, ac cum quibusvis clausulis, & decretis in

contrarium quomodolibet concessis. Quibus omnibus, etiam de illis, eorumque totis tenoribus specialis, & expressa mentio habenda foret, eorum tenores præsentibus pro sufficienter expressis, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Dar. die 10. Maii 1563. An. IV.

Datum Romæ apud S. Petrum, sub anno Piscatoris die decima Maii, millesimo quingentesimo sexagesimo tertio, Pontificatus nostri Anno Quarto.

LXXXI.

Ex Ugeho Italia Sacæ ubi de Ecclesiâ Urbinate.

Ereftio Ecclesiæ Urbinaten. in Metropolitanam.

PIUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Super universas Orbis Ecclesias, eo disponente, qui cunctis imperat, & cui omnia obediunt, meritis licet insufficientibus a Domino constituti, levamus in circuitu agri Domini oculos nostræ mentis, more pervigilis Pastoris inspecturi, quod Ecclesiarum ipsarum præsertim Cathedralium insignium statui, & decori congruat. Quid vero operis circa illas, earumque statum prosperum, & felicem impendi debeat, & Divino fultis præsidio, qua cuncta ex benignitate pro populorum suorum fideliū salute dignoscuntur, ad ea, quæ statui Ecclesiarum huiusmodi congruunt, nostri officii partes salubriter, & utiliter impendere curamus, prout etiam Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium exposcit devotio, Nosque in Domino conspicimus expedire.

Canx hujusce faciendæ erectionis.

§.1. Sane considerantes Ecclesiam Urbinatensem Sedi Apostolicæ immediate subiectam, cui Venerabilis Frater Felix Episcopus Urbinatensis præesse dignoscitur, & ad quam alias regressus, seu accessus, & ingressus per cessum, vel decessum dicti Felicis Episcopi, ac forsitan in certos alios tunc expressos eventus dilecto Filio nostro Julio S. Petri ad Vincula Diacono Cardinali de Urbino nuncupato Apostolica auctoritate concessum extitit, inter alias illarum partium Cathedralium Ecclesias insignem, ac Nobilem, necnon Civitatem Ducatus Titulo, egregiarumque personarum multitudine decoratam, ac Metropolitana prælatione merito dignam existere. Quodque si Ecclesia ipsa Urbinatensis in Metropolitanam, & in ea una Archiepiscopus, & alia Diaconatus nuncupandæ Dignitates eligerentur, necnon Callien., Senogallien., Pifauren., Forosempronien., Feretranen., & Eugubinen. Ecclesiarum præfatarum, ac illi pro tempore præfidentium Prælatorum necnon dilectorum filiorum Cleri, & Populi Civitatum, & Diocesum earundem commoditatibus, & utilitatibus plurimum consuleretur ex his, & nonnullis aliis rationabilibus causis, præfato Julio Cardinali, qui mensæ Episcopali dictæ Ecclesiæ Urbinatensis ultra illius fructus annuos quingenta, & Archiepiscopatui centum, & Decanatu præfatis alia centum scuta, ex bonis suis patrimonialibus, pro illarum dote annuatim donavit, & assignavit, hoc summopere desiderante, ac Nobis desuper supplicante.

Ereftio Urbinaten. Ecclesiæ in Metropolitanam.

§.2. Habita super his, cum Venerabilibus Fratribus nostris deliberatione maturata ad Omnipotentis Dei laudem, & honorem, necnon totius militantis Ecclesiæ gloriam, præfata Ecclesia Urbinatensem in Metropolitanam cum Archiepiscopali dignitate, ac omnimoda jurisdictione, & superioritate, necnon Pallii, & Crucis delatione, ac aliis Metropolitanis insigniis, necnon in ea unum Archiepiscopatui pro uno Archiepiscopo, ac unum Decanatum, quæ inferiores inibi dignitates pro uno Decano, qui post Præpositum, Subdiaconum, ac ante omnes Canonicos ejusdem Ecclesiæ Urbinatensis stallum in Choro, locumque, ac vocem in Capitulo ipsius Ecclesiæ habeant de ipsorum Fratrum consilio, & auctoritate Apostolica tenore præsentium perpetuo erigimus, & instituiimus.

Ecclesiæ suffraganeæ et assignatæ.

§.3. Ac eidem Ecclesiæ Urbinatensi Callien., Senogallien., Pifauren., Forosempronien., Feretranen., Eugubinen. Civitates, & Dioceses, cum illarum districtu, & Territorio pro ejus Provincia, ac Præsules pro tempore existentes, pro suis Suffraganeis Episcopis, necnon dilectos Filios Capitula ipsarum Callien., Senogallien., Pifauren., Forosempronien., Feretranen., Eugubinen. Ecclesiarum, ac Clerum, & Populum Callien., Senogallien., Pifauren., Forosempronien., Eugubinen., Feretranen. Civitatum, & Diocesum pro suis Provincialibus Callien. videlicet, & Senogallien., Pifauren., Forosempronien., & Feretranen., ex nunc Venerabilium Fratrum nostrorum Callien., Senogallien., Pifauren., Forosempronien., & Feretranen. Episcoporum ad hoc expresso accedente consensu Eugubinen. vero Ecclesias præfatas ex nunc prout ex tunc, & e contra cum Venerabilis Fratris nostri Mariani Episcopi Eugubini, & qui alias regressus, accessus, & ingressus ad ipsam Ecclesiam Eugubinen., in certos tunc expressos eventus dicta auctoritate concessus fuit dilecti filii nostri Jacobi S. Mariæ in Cosmedin. Presbyteri Cardinalis de Sabellis nuncupati successerit assensus alias ipsius Ecclesiæ Eugubinen. vacatione pro tempore occurrente perpetuo concedimus, & assignamus.

Das Ecclesiæ & Capituli.

§.4. Necnon Mensæ Episcopali Ecclesiæ Urbinaten. huiusmodi quingenta, & Archiepiscopatui centum, ac Decanatu præfatis alia centum scuta per dictum Julium Cardinalem, ut præfertur, donata, & assignata etiam perpetuo applicamus, & appropriamus.

Obedientia Archiepiscopali pro præfata.

§.5. Necnon eosdem Præsules, Clerum, & Populum quoad omnia Metropolitan. Archiepiscopalem superioritatem, iurif-

jurisdictionem, ac jura pro tempore existenti Archiepiscopo Urbinatensi subiectos esse, & tamquam membra capiti obsequentes, ac de Archiepiscopilibus juribus responderi debere volumus.

Derogatio contrariorum

Dar. die 12. Junii 1563. An.IV.

Datum Romae apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicae 1563., Pridae Nonas Junii, Pontif. nostri anno Quarto.

LXXXII.

Jurisdictionis Cardinalis Protectoris, & Judicis causarum Hospitalis, & Societatis S. Hieronymi Illyricorum de Urbe.

PIUS PAPA QUARTUS

Motu proprio &c.

Causa Constitutionis.

CUM, sicut accepimus, Hospitale Illyricorum S. Hieronymi prope Ripettam de Urbe, ob lites, & quaestiones, quibus ad diversa Urbis Tribunalia, occasione locationum, censuum, donationum, hereditatum, & legatorum, & diversarum aliarum rerum ejusdem, tam agendo, quam defendendo, jugiter implicitum existit, quantum plurima damna, & incommoda patiatur, ac impensa litis, valorem &c. de qua ex tempore agitur saepenumero exuperet.

Jurisdictione, de qua in rubr.

§.1. Nos Hospitale ipsum, in quo piissima charitate, & misericordiae opera pauperibus Christi continuo impendi spectantur, ab hujusmodi dispendiis, quantum possumus, sublevaré volentes, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolice potestatis plenitudine, omnes, & singulas causas, inter dictum Hospitale sive dilectos filios Custodes, & Officiales, ac Ministros Societatis ejusdem Hospitalis, & quascumque alias etiam seculares personas, Universitates, ac loca coram Sanctae Romanae Ecclesiae Camerario, Regente, Praesidente, ac Clericis Camerae Apostolicae, necnon Vicario, Governatore, & Senatore Urbis, illiusque Primo, Secundo Collateralibus, ac appellationum causarum Curiae Capitolii ejusdem Urbis Capitaneo, necnon Magistro Stratarum, aliisque quibuscumque Judicibus ordinariis, & delegatis, etiam causarum Palatii Apostolici Auditoribus, & ejusdem Romanae Ecclesiae Cardinalibus, nunc, & pro tempore pendentes, super quibuscumque locationibus, venditionibus, donationibus, legatis, fideicommissis, testamentis, executionibus, revocationibus, bonis, rebus, juribus, & actionibus, Hospitalis, & Societatis, Officiales, lites consortes, & alios praefatos, tam conjunctim quam divisim, ac tam active, quam passive concernentibus, ac ad Hospitale, & Socie-

tatem hujusmodi quomodolibet spectantibus, in quacumque instantia inter illos, necnon alia aequae, vel magis pia loca, Universitates, & Collegia quomodolibet privilegiata, ac viduas, pupillos, & alias personas etiam exemptas pendentes, cujuscumque qualitatis, status, gradus, ordinis, vel conditionis, & naturae existant, etiam praemissis expressis majores, quorum omnium statum, & merita, ac iudicium, & colligantium nomina, & cognomina, & qualitates, ceteraque etiam de necessitate exprimenda praesentibus haberi volumus pro expressis, in statu, & terminis, in quibus reperiuntur, dummodo instructa non sint, harum serie ad Nos advocantes, dilectum filium nostrum Rodulfum, Pium, Episcopum Ostiensem, ac Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium Decanum, Cardinalem de Carpo nuncupatum, modernum, & pro tempore existentem Protectorem ejusdem Hospitalis, Judicem ordinarium, & perpetuum, ad praefatas, necnon quascumque alias similes, vel dissimiles, causam, & causas civiles, & criminales, ac mixtas, ad Hospitale, & Societatem hujusmodi pertinentem, tam per eos, quam contra eos, & inter eos, ac personas, Universitates, Collegia, seu loca etiam privilegiata, & exempta, tam active, quam passive, pro tempore movendas, juxta ordinatam jurisdictionem, seu facultatem, tam Governatori, sive Regenti, vel Auditori Camerae Apostolicae, quam Vicario praefatis, & eorum cuilibet attributas, ac prout rerum qualitas exegerit, seu postulerit, cum omnibus, & singulis eorum incident., dependent., emergent., annexis, & connexis, summarie, simpliciter, & de plano, ac sola facti veritate inspecta, & absque terminorum aliquorum substantialium observatione, aut alicujus registri confessione, per se, vel alium, seu alios audient., & sine debito terminan. auctoritate Apostolica tenore praesentium perpetuo constituimus, & deputamus etiam ad hunc effectum illi etiam per alium, seu alios quoscumque, tam in Romana Curia, quam extra eam, etiam per edictum publicum, confito sibi prius, quam etiam summarie de non tuto accessu ad illos, citandi, & monendi, eisdemque, & praefatis, ac quibuscumque aliis ejusdem Urbis Curiarum Judicibus, & personis, tam Ecclesiasticis, quam Saecularibus, quibus & quoties opus fuerit, etiam sub sententiis, censuris, & poenis Ecclesiasticis, ac etiam pecuniariis, quibus sibi, sive ab eo deputando Auditori videbitur, inhibendi, & in eventum non partitionis contra inobedientes, & rebelles, ad declarationem incursum censurarum, & poenarum hujusmodi, illarumque aggravationes, & alias juxta stylum, & morem dictarum Curiarum in similibus servari solitum, ac alias prout sibi videbitur, procedendi, sententiamque, sive sententias debite executioni demandandi, sive demandari faciendi. Contradictores quoscumque, & rebelles, per censuras, & poenas Ecclesiasticas, ac etiam pecuniarias, alia-

aliaque juris, & facti opportuna remedia, appellatione postposita compescendi, auxiliiumque brachii saecularis ad hoc, si opus fuerit, invocandi, omniaque, & singula alia in praemissis, & circa ea necessaria, seu quomodolibet opportuna faciendi, & exequendi, plenam, & liberam licentiam, seu facultatem concedimus. Decernentes Hospitale, Societatem, & ejus Officiales, & personas hujusmodi ex nunc deinceps occasione praemissorum, alibi quam coram Rodulpho PioCardinale, & pro tempore Protectore praefato conveniri, aut ad alios conveniendum contrahi non posse, ac sententias processus per alium, seu alios Judices, tam ordinarios, quam delegatos in causis praefatis pro tempore formatas, datas, latas, & factas cum inde secatis quibuscumque, nulla, irrita, & inania, nulliusque roboris, vel momenti fore.

Clausula preservativa hujus concessionis.

§.2. Praesentes quoque literas sub quibusvis revocationibus, suspensionibus, & exemptionibus similibus, vel dissimilibus gratiarum, etiam per Nos, & Successores nostros Romanos Pontifices, & Sedem praefatam, vel ejus Legatos, etiam per regulas Cancellariae Apostolicae pro tempore factas, etiam in favorem Fabricae Principis Apostolorum de Urbe, nullatenus comprehendi, sed semper ab illis penitus, & omnino excepta esse, & censeri, nec eisdem praesentibus per quascumque literas, & qualvis alias clausulas generales, & speciales, etiam derogatorias derogatorias, efficaciores, & insolitas, ac etiam irritantia decreta, sub quacumque verborum expressione in se continentes derogari posse, & si illis ullo unquam tempore, ex aliqua etiam quantumvis necessaria, & urgenti causa derogari contingat, nisi tenor illarum de verbo ad verbum nihil omisso insertus, & hujusmodi derogatio consistorialiter facta, ac per trinas, & distinctas literas eundem tenorem continentes, tribus similibus distinctis vicibus, Administratoribus sive Custodibus, Gubernatoribus, Rectoribus, & Oeconomis Hospitalis, & Societatis hujusmodi legitime intimata, & insinuata fuerit, eorumque expressus ad id accedat assensus, derogationem hujusmodi nemini suffragari. Sicque per quoscumque Judices, quavis auctoritate fungentes, & praefata etiam Romanae Ecclesiae Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, & definiri debere; irritum quoque, & inane, si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clausula derogatoria contrariorum.

§.3. Non obstantibus praemissis, & felicis recordationis Bonifacii Papae Octavi Praedecessoris nostri de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium ad iudicium non trahatur, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon Fabricae praefatae, ac Hospitalium, Ecclesiarum, Monasteriorum, & aliorum quorumcumque locorum, &

Ordinum, etiam exemptorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, conservatoriis, exemptionibus, & literis Apostolicis, eisdem, & dilectis filiis Populo Romano, necnon Judicibus, Curis, & Tribunalibus, eorumque personis, per quoscumque Romanos Pontifices Praedecessores nostros, ac Nos, & dictam Sedem, etiam Motu, & scientia, & potestatis plenitudine similibus, ac alias sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis in contrarium, quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis, necnon reformationibus, etiam noviter factis, ac paribus Motu, & scientia approbatis, etiam disponentibus, quod cause hujusmodi ad forum, seu Curiam, Capitolii reassumi debeant. Quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, aliter de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata, inserti forent, praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat, harum serie specialiter, & expressis, ac eisdem Motu, & scientia, ac potestatis plenitudine derogamus, ac sufficienter derogatum esse decernimus, contrariis quibuscumque, cum clausulis opportunis, & consuetis.

Fiat Motu proprio .I.

§.4. Et cum absolute cens. ad effectum praesentium, & de auctoritate, constitutione, deputatione, licentia, facultate, concessione, decreto, & derogatione, & aliis praemissis, quae hic pro sigillatim repetitis ad partem habeantur, latissime attenden., & quod praemissorum omnium, & singulorum major, & verior specificatio, & expressio fieri possit in literis per Breve nostrum ad perpetuam rei memoriam, si videbitur, latissime expedienda. Quodq. earumdem literarum transumptis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo Protectoris, vel Societatis hujusmodi, seu personae in dignitate Ecclesiastica constitutae, vel Curiae etiam saecularis munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae eisdem literis originalibus adhiberetur si forent exhibita, vel ostensa. Et quod ad causas in futurum movendas tantum.

Repetitio clausularum.

Datum Romae apud S. Marcum, Pridae Nonas Septembris Anno IV.

D. P. An.IV. die 4. Sept.

Studii generalis Bononiensis, ejusque Rectoris atque Scholarium indulta.

Hoc Studium antiquissimum est, & de eobabatur in Const. X. Quali. Innoc. VI. T. III. Par. II. fol. 32. Et in hac Civitate Bononiæ a Rot. instituit Paul. III. ut in ejus Const. IV. Ex juncto. Tom. IV. Par. I. fol. 121. Ad materiam Studiorum generalium, vide Cap. fin. de Magistr. & Cap. 2. de Privileg. in 6. Et etiam Conc. Trid. Sess. 5. cap. 1.

PIUS PAPA QUARTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

SAcri Apostolatus ministerio meritis licet imparibus superna dispositione præfidentes, ad ea licenter intendimus, per quæ literarum studia ubique nostræ provisionis opæ continua suscipiant incrementa, & iis quæ propterea, ac pro personarum quarumlibet præsertim literarum scientia præditarum commodo provide facta fuisse dicuntur, ut firma perpetuo, & illibata persistant, nostræ approbationis robur libenter adiciamus, ac alias desuper providemus, prout locorum & personarum qualitatibus debite pensatis, in Domino conspiciamus expedire.

Studii Bononiensis commendatio.

§. 1. Cum itaque, sicut accepimus, in Civitate nostra Bononiæ. Studium generale Juris Civilis, & Pontificii semper adeo flourerit, & floreat, ut ad eam veluti ad studiorum matrem undique confluant varæ, & diversæ personæ, & ex qua quamplures famosissimi viri prodierint, & in dies prodire dignoscatur, quorum scientia, nedum ipsa Civitas, sed etiam totus illustratur Orbis, & cum nuperrime pro commodiori utilitate Scholarium in eadem Civitate, & Universitate studentium, ac etiam ibidem legentium, per dilectum filium nostrum, Carolum Tituli S. Martini in Montibus Presbyterum Cardinalem Borromeum, nuncupatum nostrum, & Sedis Apostolicæ in dicta Civitate Legatum, Universitas, seu Sapientia, in qua Doctores legunt in melius reformata, & seu de novo constructa fuerit. Nos cupientes Universitatem ipsam, ac dilectum Filium Antonium de Ripa Utriusque Juris Doctorem nuperrime ejusdem Universitatis Rectorem, & ab ea ad id ad Nos deputatum, & Scholares ad eam accedentes specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & ut facilius ad eam accedendum, & studia prosequendum invitentur, ac excitentur, Statutorum, Ordinationum, privilegiorum, & capitulorum dictæ Universitatis tenores, ac si de verbo ad verbum infererentur præsentibus pro expressis habentes, ipsosque Antonium, & Scholares a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & penis, a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium.

dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes.

Reactoris Studii jurisdictione.

§. 2. Motu proprio non ad alicujus Nobis super hoc oblate petitionis instantiam, sed de nostra mera liberalitate, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine, pro tempore existenti Rectori ejusdem Universitatis, liberam & absolutam facultatem eandem Universitatem regendi & gubernandi, ac ultra alias facultates, honores, privilegia, & emolumenta quæcumque sibi attributa, ac concessa, omnes & quascumque causas civiles tantum inter ipsos scholares ejusdem Universitatis, & alios quoscumque in futurum movendas videndi, audiendi, decidendi, ac sine debito terminandi, ita ut omnimoda & libera jurisdictione, respective dictarum causarum civilium ad eundem Rectorem libere, & pleno jure spectet, & pertineat, etiam privatione ad Vicelegatum ejusdem Civitatis, ac omnes alios, & quoscumque Judices auctoritate Apostolica tenore præsentium concedimus.

Reactoris privilegium.

§. 3. Ac ut eadem Universitas sine Rectore non remaneat, quinimmo, ut Scholares ad Officium Rectoratus ejusdem Universitatis acceptandum invitentur, auctoritate, & tenore prædictis volumus, & mandamus, quod de cetero Rectoribus ipsis, finito dicto eorum officio, & postquam in dicta Universitate Bononiæ publice doctorati fuerint, de aliquo Gubernio, seu Prætoria, aut alio officio juxta qualitatem, & merita personæ in Provinciis Marchiæ, vel Romandiolæ per legatos, seu Gubernatores earumdem pro tempore, sub indignationis nostræ, & mille ducatorum penis Camera Apostolicæ applicandorum provideri debeat, ipsisque gubernio, aut alii ex prædictis officiis in aliquibus Civitatibus ex dictis Provinciis præfici, ac ad Gubernium, seu Prætoriam, aut officium hujusmodi admittendos fore, & esse. Mandantes pro tempore existentibus Legatis, seu Prolegatis, Vicelegatis, vel Gubernatoribus, ut eosdem ad Gubernium, seu Prætoriam hujusmodi, ut supra admittant, ac de illis, eisdem, ut præfertur, provideant, seu admittant, & provideri faciant, juxta tamen qualitatem, & merita personæ ipsius Rectoris.

Privilegiorum & ordinationum ejusdem Studii confirmatio.

§. 4. Et insuper omnia, & singula d. Universitatis, & Gymnasii præfati statuta, ordinationes, privilegia, & capitula quæcumque, ac desuper forsan confecta instrumenta, & documenta, sive alias scripturas, publicas, & privatas, ac in eis contenta, ac inde sequuta quæcumque dummodo licita, & honesta sint, & contra canonicas sanctiones, & libertatem Ecclesiasticam non tendant, eisdem auctoritate, & tenore perpetuo approbamus, & confirmamus, eisque perpetuæ firmitatis robur adiciamus, illaque omnia, valida, & efficacia existere, ac suos plenarios, & integros etiam executivos effectus sortiri, ac perpetuis futuris temporibus ab omnibus cujuscumque gradus personis Vicelegatis, ac Judicibus, &

Offi.

Officialibus dictæ Civitatis, tam ordinariis, quam extraordinariis, ac delegatis, & subdelegandis, necnon Collegiis, & Congregationibus, ac Auditoribus, & Magistratibus, aliisque quibuscumque etiam in foris eorum propriis inviolabiliter, & inconcusse observari, ac juxta eorum dispositionem debite exequi, nec per quempiam illis contrariari, aut ea etiam in aliquo alterari posse, nec debere decernimus, suppletes omnes, & singulos, tam juris, quam facti defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem. Et nihilominus potiori pro cautela præmissa omnia modo, & forma præmissis ac in dictis documentis, & scripturis contentis, auctoritate, & tenore præfatis perpetuo statuimus, concedimus, & ordinamus.

Clausule præservative.

§. 5. Quodque illas, ac præsentibus literis, etiam per quascumque literas Apostolicas qualvis etiam derogatoriis derogatorias, & efficaciores, ac insolitas clausulas, necnon irritantia, & alia decreta insolita continentes minime derogari, nec derogatum esse censei possit, & si illis derogari contingat, derogatio hujusmodi nemini suffragetur. Sicq. in præmissis omnibus, & singulis per quoscumque Judices, & Commissarios sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate in qualibet causa, & instantia, judicari, & interpretari debere, irritum quoque, & inane, si secus super his a quocumque quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Executorum deputatio, & facultates.

§. 6. Quocirca Venerab. Fratribus Episcopo Bononiensi, sive ejus Vicario in spiritualibus generali, ac Vicelegato Civitatis nostræ Bononiensis, ac dilecto filio Curia causarum Cam. Apost. generali Auditori per præsentem committimus, & mandamus quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios præsentibus literis, & in eis contenta quæcumque ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Rectoris, & Scholarium prædictorum, vel alicujus eorum, seu aliorum, quorum intererit, desuper fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra easdem præsentibus literas plenum effectum sortiri, ac juxta illarum tenorem firmiter observari, necnon singulos, quos literæ ipsæ concernunt, præmissis omnibus, & singulis pacifice frui, & gaudere, non permittentes illos, vel eorum aliquem per quoscumque desuper contra earumdem literarum tenorem quomodolibet indebite molestari. Contradictores quoscumque, & rebelles, per sententias, & censuras Ecclesiasticas, ac penas pecuniarias eorum arbitrio moderandas, & applicandas, appellatione postposita compescendo, ac legitimis super his habendis servatis processibus, censuras, & penas ipsas, etiam iteratis vicibus aggravando. Super quibus necnon contradictores, & rebelles prædictos, ac quoscumque molestatores, & alios

Bull. Rom. Tom. IV. Par. II.

præmissorum occasione citandos, constituto eis summarie, & extrajudicialiter de non tuto accessu, etiam per edicta publica locis publicis, ac ipsis citandis circumvicinis, de quibus sit verisimilis conjunctura, quo ad eorumdem citandorum notitiam pervenire valeant, assignanda, quæ perinde illos arctent, ac si eis personaliter intimata fuissent citandi, eisque, ac quibusvis Judicibus, & aliis personis, quibus dicta occasione inhibendum fuerit, etiam sub sententiis, censuris, & penis prædictis, ac per similia edicta inhibendi, eisdem auctoritate, & tenore eis facultatem concedimus.

Clausula derogatorie.

§. 7. Non obstantibus quibusvis Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ac d. Civitatis etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, ac reformationibus, & decretis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis quibusvis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis, etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & aliis decretis concessis, & approbatis, ac etiam iteratis vicibus innovatis. Quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in eis tradita observata inferri forent, præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

D. P. An. IV. die 25. Sep.

Datum Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris die 25. Septembris, millesimo quingentesimo sexagesimo tertio, Pontificatus nostri Anno IV.

X

Ren-